

VAN
GOGH
SITES
FOUNDATION

Jaarverslag 2023

vangoghsites.com

VAN
GOGH
BRABANT

Van Goghwand,
Etten-Leur

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1 Verslag van het bestuur	7
2 Vier strategische stappen voor Van Goghlocaties in Brabant	9
3 Activiteitenverslag 2023	11
4 Van Goghlocaties	23
5 Van Gogh Sites NV	34
6 Governance	39
7 Jaarrekening Van Gogh Sites Foundation	44

Vincent van Gogh (1853 - 1890),
Parijs, juli-augustus 1887
Van Gogh Museum, Amsterdam
(Vincent van Gogh Stichting)

Voorwoord

Met de opening van het vernieuwde Van Gogh Village Museum in mei 2023 is een grote stap gezet. Daarmee zetten we de toon voor de verdere ontwikkeling van de Van Gogh Sites Foundation. Kijken we naar de bezoekersaantallen, dan zitten we op het juiste pad om het verhaal 'Becoming Vincent' voor een groot publiek over het voetlicht te brengen. Het benadrukt eens te meer de iconische waarde van Van Gogh voor Brabant en het belang van het behoud van het culturele erfgoed van de Van Goghlocaties.

De voor Nuenen gekozen formule, waar allereerst op een laagdrempelige wijze het welhaast universele verhaal van de ontwikkeling van Vincent van Gogh wordt verteld, met daarnaast ruimte voor verdieping, willen we graag doortrekken naar de andere locaties, te beginnen in Zundert en Etten-Leur. Het is ook wat stakeholders, certificaathouders en donateurs van ons verwachten. De richting is dus duidelijk, maar dat neemt niet weg dat er nog veel moet gebeuren om lokale belangen in overeenstemming te brengen met de gewenste algehele richting. Daar blijven we vol energie en vol vertrouwen aan werken.

Edzo Doeve
Voorzitter Raad van Toezicht Van Gogh Sites Foundation

Landhuis De Moeren,
Buisse Heide, Zundert

1 Verslag van het bestuur

In 2023 hebben de Brabantse Van Gogh musea eindelijk weer een 'normaal' seizoen kunnen draaien na alle coronamaatregelen. Een jaar eerder, in 2022, was nog duidelijk merkbaar dat het buitenlandse bezoek achterbleef bij de jaren voor de pandemie. En toch was het verloop van het seizoen voor onze musea anders dan anders. Oorzaak was deze keer de verbouwing en tijdelijke sluiting van het Van Gogh Village Museum in het najaar van 2022 en het voorjaar van 2023. Niet alleen ontstonden hierdoor afwijkingen in de bezoekprognoses, het veroorzaakte ook een behoorlijke verschuiving van aandacht, mensen en middelen ten behoeve van de heropening in het voorjaar. De heropening was een belangrijke mijlpaal voor het realiseren van onze missie: het behoud en beheer van de erfgoedlocaties die verbonden zijn aan het leven en werk van Vincent van Gogh. In dat kader werd in 2023 ook de Atlas Van Gogh in Brabant uitgegeven in samenwerking met Het Noordbrabants Museum: maar liefst 46 Brabantse Van Gogh Monumenten zijn erin opgenomen.

In dit beeldend verslag presenteren wij de activiteiten en resultaten van het afgelopen jaar. We zijn enthousiast over de vooruitgang die we hebben geboekt en willen u graag meenemen in de trots die wij, samen met vrijwilligers en partners, voelen.

Geniet van het jaarverslag, geniet van het werk en leven van Vincent en geniet vooral ook van het mooie erfgoed en de tentoonstellingen in het Jaar van de Zonnebloem zoals die in 2024 op de agenda staan.

Frank van den Eijnden
*Directeur-bestuursvoorzitter
Van Gogh Sites Foundation*

Simone van der Heiden
*Directeur-bestuurder Van Gogh Sites Foundation
Directeur Van Gogh Sites NV*

Het is niet de taal van de schilders zozeer als de taal
van de natuur waar men naar moet luisteren

Brief aan Theo van Gogh, Den Haag, 21 juli 1882 (249)

Vincent van Gogh, Spittende boerin, 1885.
Collectie Het Noordbrabants Museum,
's-Hertogenbosch

2 Vier strategische stappen voor Van Goghlocaties in Brabant

In de afgelopen jaren zijn vier strategische stappen gezet om de benodigde schaa sprong voor de Van Goghorganisaties mogelijk te maken: bepalen, beschermen, betalen en bezoeken.

Bepalen

In 2016 werd er voor het eerst onderzoek gedaan naar de sporen van Vincent Van Gogh in de provincie. De resultaten zijn beschreven in het wetenschappelijke rapport Handboek Van Gogh Monumenten in Brabant dat de basis vormt voor de ontwikkeling en het overdragen van het levensverhaal van Vincent van Gogh in deze provincie. In 2022 is door Helewise Berger (Conservator 19e eeuwse kunst, Het Noordbrabants Museum) en Ron Dirven (Conservator Van Gogh Brabant) een nieuw onderzoek gestart naar de Brabantse Van Gogh Monumenten. Het resultaat, de Van Gogh in Brabant Atlas met maar liefst 7 nieuwe Van Gogh Monumenten is op 30 maart 2023 gepresenteerd.

Beschermen

In 2017 hebben de gemeenten met Van Gogh Monumenten, de erfgoedinstellingen en de Provincie Noord-Brabant een convenant getekend om de implementatie van lokale erfgoedgedragscodes mogelijk te maken. In 2019 zijn de eerste lokale erfgoedgedragscodes getekend. Bij de afronding van het nieuwe onderzoek in 2023 is met de gemeente Zundert en de eigenaren van de Van Gogh Monumenten in deze gemeente de erfgoedgedragscode getekend.

Betalen

Het verwerven van Van Gogh Monumenten is een essentiële vervolgstap om het behoud en de duurzame exploitatie ervan te kunnen faciliteren. Met de oprichting van de Van Gogh Sites NV in 2018 en de ontwikkeling van de bijbehorende businesscase, is er een solide financiële basis gelegd voor het eerste investeringstraject ten behoeve van het Van Gogh Village Museum in Nuenen. Meer informatie over de stand van zaken en de ontwikkelingen in Zundert en Etten-Leur is te lezen bij het verslag van de Van Gogh Sites NV.

Bezoeken

De beoogde stijging in bezoekersaantallen van de Van Goghlocaties is nodig om de lokale businesscase rond te krijgen en de regionale economische impact te vergroten. Een collectieve marketingaanpak en het stimuleren van online positionering en ticketverkoop moeten bij gaan dragen aan de beoogde toename van het aantal bezoekers. De verschillende lockdowns hebben een stagnatie veroorzaakt. Met de heropening van Nuenen in 2023 zijn we weer gaan inzetten op de beoogde groei. In het vierde kwartaal 2023 zijn wij gestart met het geven van een impuls in de online verkoop van tickets voor de musea in Zundert, Etten-Leur en Nuenen.

Bovenstaande strategische stappen zetten we zodat de nalatenschap van Vincent van Gogh substantieel kan bijdragen aan de economische en maatschappelijke versterking van Brabant en zijn verhaal en het erfgoed kunnen worden doorgegeven aan toekomstige generaties.

*Ik voel een kracht in mij die ik ontwikkelen moet,
een vuur dat ik niet mag uitdoven maar moet aanwakkeren
ofschoon ik niet weet tot welke uitkomst het mij leiden zal.*

Brief aan Theo Van Gogh, Den Haag, 10 december 1882 (292)

Van Gogh Village Museum,
Nuenen

3 Activiteitenverslag 2023

De activiteiten van de Van Gogh Sites Foundation staan altijd volledig in het teken van samenwerking. De organisatie faciliteert, stimuleert en brengt werkzaamheden onder bij partners die de expertise hebben om de werkzaamheden op professionele wijze efficiënt te realiseren. Vanuit dat perspectief schetsen wij de resultaten over 2023.

3.1 Oplevering en opening Van Gogh Village Museum

Na jaren van voorbereidingen en een uiteindelijk snelle bouw en inrichtingsfase hebben wij in het voorjaar van 2023 het vernieuwde museum kunnen openen. Dankzij de professionele aansturing van de Van Gogh Sites NV en zeer efficiënte aanpak van het bouwteam is het eindresultaat uitermate geslaagd. In het verslag van de Van Gogh Sites NV is meer te lezen over de betrokken partijen.

3.2 Samenwerking ASML – Van Gogh Village Museum

Bij de oplevering van het Van Gogh Village Museum in mei 2023 is het in samenwerking met ASML ontwikkelde Vincents Lichtlab opgeleverd. Het grote idee: Vincent van Gogh was op zoek naar het juiste licht en de rol van kleur. Zijn onderzoekende instelling leidde uiteindelijk in Frankrijk tot de bekende kleurexplosies maar de verkenning naar de invloed van lichtval vond plaats in Nuenen. ASML wil met Vincents Lichtlab het onderzoekende karakter bij de jeugd stimuleren en met deze samenwerking creativiteit en technologie stimuleren door verbinden.

Vincents Lichtlab in het Van Gogh Village Museum

Van Gogh NP wandelroute Helvoirt

3.3 Collectieve aanpak met Van Gogh Nationaal Park

In het derde jaar van Van Gogh Nationaal Park (Van Gogh NP) is het aantal partners uitgegroeid naar zeventig. Samen investeren zij in een mooie, gezonde, groene én vitale leefomgeving. Met de oplevering van de vijfde Van Gogh NP wandelroute in Helvoirt is hiermee ook het Helvoirtse Van Goghergoed definitief goed ontsloten. De link die door Van Gogh NP wordt gelegd met landschapsbeleving is van grote meerwaarde voor de samenwerkende Van Goghlocaties in Brabant. Het museale aanbod kan op deze wijze verbonden worden met het landschap waardoor de betekenis van Van Gogh voor Brabant stap voor stap sterker wordt. Samen met Van Gogh Nationaal Park hebben in 2023 de eerste verkenningen plaatsgevonden voor een verdere inhoudelijke samenwerking met de Van Gogh Homeland Biënnale die in 2026 gaat plaatsvinden. Wij delen kantoorruimte met Van Gogh Nationaal Park en maken gezamenlijk gebruik van de facilitaire ondersteuning van VisitBrabant. Zo kunnen we expertise en werkzaamheden delen.

3.4 Salon Van Gogh: cultuur én natuur voor een optimaal vestigingsklimaat

Van Gogh Sites Foundation, Van Gogh Nationaal Park en Cultuurfonds Brabant vieren jaarlijks de geboortedag van Vincent van Gogh met Salon Van Gogh: een cultureel netwerkevenement voor stakeholders uit het Brabantse bedrijfsleven, overheden en de cultuur- en natuursector.

Salon Van Gogh vindt jaarlijks plaats op 30 maart in een unieke setting. Editie 2023 werd weer georganiseerd in het veld bij Oud Herlaer: het natuurgebied en oud cultuurlandschap aan de Dommel waar Brabants Landschap en Het Noordbrabants Museum in de nabije toekomst een buitenmuseum met kunst in het landschap realiseren.

Icoon Vincent van Gogh biedt de unieke kans om de Brabantse cultuur- en natuursector samen als pijlers van een optimaal vestigingsklimaat onder de aandacht te brengen. Met Salon Van Gogh willen we stimuleren dat Brabantse ondernemers samen met overheden duurzaam bijdragen aan een fijne leef- en werkomgeving met aantrekkelijke natuur en cultureel aanbod.

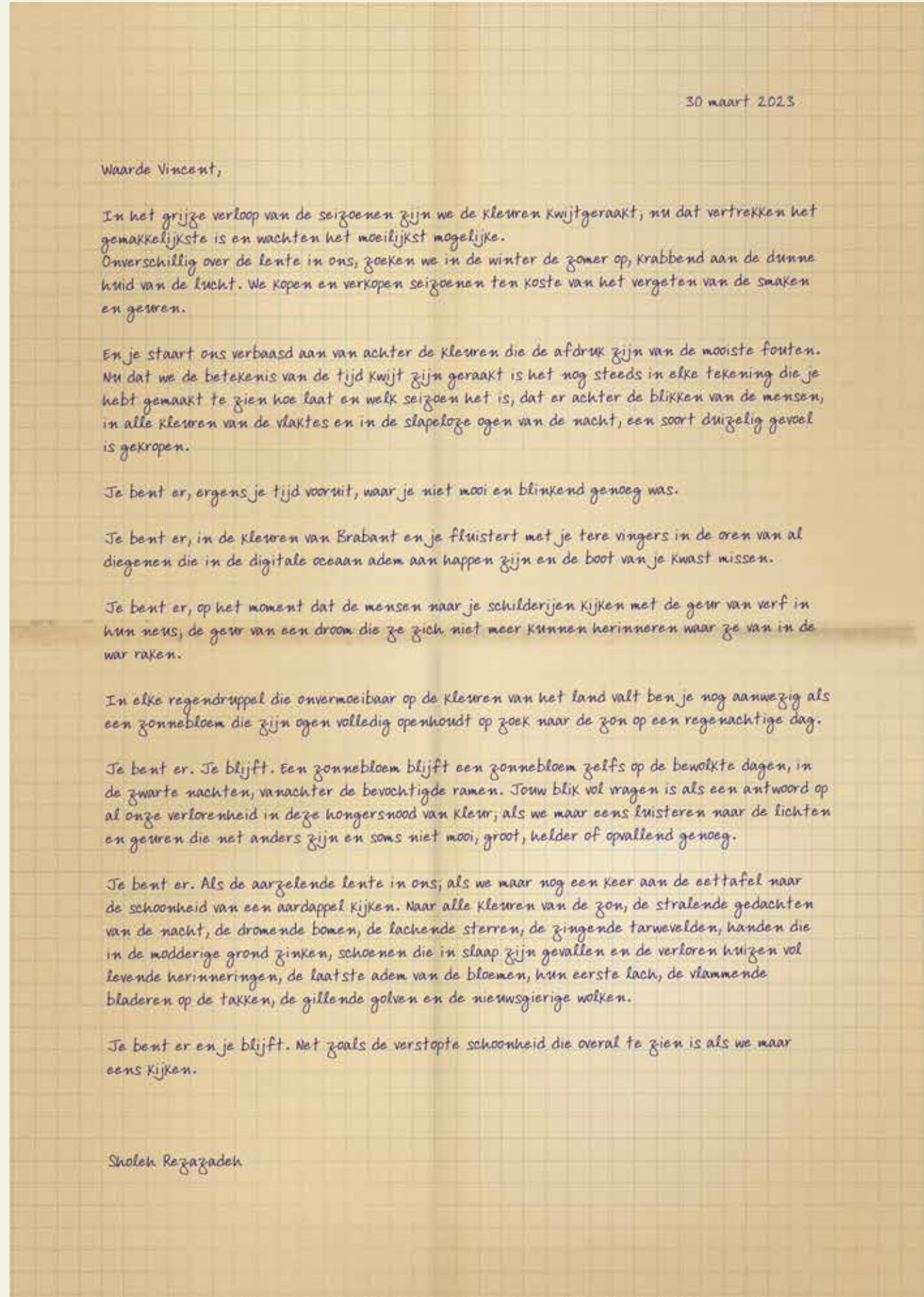
De doelgroep van Salon Van Gogh bestaat uit stakeholders uit het bedrijfsleven, overheden en de cultuur- en natuursector, alsmede certificaathouders van de Van Gogh Sites NV, sponsors en financiers van Van Gogh Nationaal Park en de grotere donateurs van het Cultuurfonds. De komende jaren ligt de focus op het uitbreiden van deze doelgroep met een nieuwe generatie stakeholders van onder de vijftig jaar, zodat een mooie mix ontstaat van zo'n 150 bestaande en nieuwe financiers.

Van Goghlezing

De uitvoering van de Salon Van Gogh staat of valt bij een inspirerende hoofdgast. Tijdens editie 2023 is er ingestoken op een combinatie met schrijfster Sholez Rezazadeh die een brief aan Vincent heeft geschreven en kunstenares Charlotte Caspers over haar onderzoek naar de kleuren van Van Gogh.

Impressie Salon Van Gogh 2023

Brief aan Van Gogh door Sholeh Rezazadeh, voorgedragen tijdens Salon van Gogh 2023

3.5 Dienstverlening door VisitBrabant

De organisatie van de Van Gogh Sites Foundation maakt gebruik van de faciliteiten en expertise van VisitBrabant. Naast de huisvesting en marketingondersteuning is de financiële administratie bij deze organisatie ondergebracht. Zo wordt er efficiënt gebruikgemaakt van een professionele infrastructuur met de flexibiliteit die voor een kleine organisatie gewenst is.

VisitBrabant voert jaarrond marketingcampagnes uit voor bestemming Noord-Brabant onder de noemer ‘Brabant dichterbij’. Ook is VisitBrabant actief in de travel trade sector. Vanuit deze dienstverlening wordt het aanbod van de Van Goghlocaties jaarrond onder de aandacht gebracht bij consumenten en bij touroperators en reisorganisaties. De focus ligt hierbij op de individuele reismarkt. In 2024 hopen we de vruchten te plukken van de nationale trade-bijeenkomst van NBTC. Deze bijeenkomst vond plaats in september in en om Eindhoven met een prominente rol voor Van Goghherfgoed en een diner in Van Gogh Village Museum.

- ADVERTORIAL -

Vincent van Gogh werd in 1853 geboren in Brabant. Daar ligt de oorsprong van zijn uitzonderlijke talent en eigenzinnige karakter. In Brabant ontwikkelde hij zijn liefde voor de natuur en de authentieke mens, thema's die in zijn hele oeuvre terugkomen. Drie Brabantse Van Gogh-musea, 46 Van Gogh Monumenten en de collectie originele werken in Het Noordbrabants Museum in 's-Hertogenbosch vertellen de bijzondere levensreis van Van Gogh. Bezoekers leren in Brabant Vincent van dichtbij kennen: van zijn kinderlijk in Zundert, tot de start van zijn carrière in Etten, van tekenles in Tilburg tot zijn eerste meesterwerk in Nuenen. In Brabant treedt je letterlijk in zijn voetsporen!

Ontdek Vincent's Homeland en bezoek dé designstad van Nederland

Brabant: dichterbij vernieuwers van toen en nu

NIUW: Van Gogh Village Museum en Vincents Lichtlab
In Nuenen beleefde Van Gogh een buitengewoon productieve periode. Het is niet een openluchtmuseum, hier herinneren maar liefst 23 locaties aan de meesterschilder. Zoals het Van Gogh kerkje dat hij voor zijn moeder schilderde en de Collée Watermolen waarvan het schilderij in Het Noordbrabants Museum te bewonderen is. En in de Watermolen van Opwetten, ook afgebeeld door Van Gogh, kun je nu heerlijk lunchen of dinen. In Nuenen experimenteerde Van Gogh met kleur en licht en werkte hij bezaaid aan studies die resulteerden in zijn eerste meesterwerk: De aardappeleters.

In het gloednieuwe Van Gogh Village Museum wordt Van Gogh geïntroduceerd als mens en beschrijft de tentoonstelling zijn artistieke ontwikkeling. In het bijbehorende Vincents Lichtlab onderzoek je op een verrassende manier de effecten van licht en kleur, net als Vincent van Gogh in zijn tijd. Het is bovendien het startpunt van een afwisselende wandelroute (10 km) door de prachtige natuur en langs het erfgoed in Nuenen. Dichterbij Van Gogh kun je niet komen!

TIP: Combineer het pittoreske Nuenen met Eindhoven, de designstad van Nederland de baird van de vernieuwers. Niet te missen hoogpunten zijn de dynamische districten Ship & Ship R. Dit alles zoua Prinses Beatrixvelden zijn hier ontworpen tot toppe winkels, innovatieve restaurants en creatieve werkplekken. Ontdek het zelf!

Kijk voor meer inspiratie op [visitbrabant.com](https://www.visitbrabant.com)

Brabant.
Dichterbij jou

Van Gogh Village Museum

Volledig vernieuwd
Open 20 april in Nuenen

Van Gogh Village Museum:
Tentoonstelling over De aardappeleters & Vincents Lichtlab

In Noord-Brabant, een uniek stukje Europa in het zuiden van Nederland, treedt je letterlijk in de voetsporen van de wereldberoemde schilder Vincent van Gogh. Hij groeide op in deze regio en maakte er een kwart van zijn oeuvre. Niet voor niets wordt Noord-Brabant ook wel Vincent's Homeland genoemd. Vergeet de geschiedenisboeken! Beleef Van Gogh Village Nuenen live!

Vincent van Gogh is geboren en getogen in Noord-Brabant. Nergens in deze gastvrije provincie kom je dichterbij Van Gogh dan in het charmante dorp Nuenen. Het geheel vernieuwde Van Gogh Village Museum met het unieke Vincents Lichtlab brengt Van Gogh tot leven. Ontdek Vincents wereld in Nuenen, zijn familie en modellen. Volg zijn artistieke ontwikkeling en zijn studie naar kleur en licht. Kunst en lichttechnologie in combinatie met diverse locaties en monumenten die een rol spelen in het leven en werk van Vincent, maken van een bezoek aan Nuenen een onvergetelijke ervaring.

Van Gogh Village Nuenen

- Vincent van Gogh woonde en werkte in Nuenen van december 1885 tot november 1885
- Van Gogh verblijft in Nuenen was een van de belangrijkste en meeste productieve periodes in zijn leven: een kwart van zijn werken komt uit Nuenen
- Met grote inzet maakte hij hier 194 schilderijen, waaronder zijn eerste meesterwerk 'De Aardappeleters', 113 tekeningen, 25 aquarellen en 13 aquarelteksten
- Maar liefst 24 locaties, waaronder 14 Van Gogh Monumenten, herinneren aan Van Goghs tijd in Nuenen en 14 informatieve audioscenen vertellen het verhaal

Nuenen

- Een schilderachtig dorp van ruim 21.000 inwoners met een keur aan sfeervolle winkeltjes en gastvrije horecavoorzieningen en verblijfsaccommodaties.
- Omgren door verschillende natuurgebieden en historische molens en watermolens.

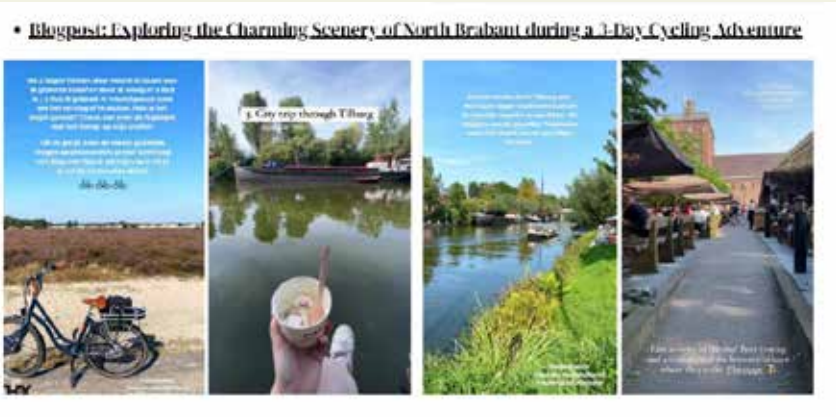
Ligging

- Internationale luchthaven Eindhoven Airport 10 km
- Trainstation Eindhoven CS met internationale verbindingen 7 km
- Afstand tot designstad Eindhoven 7 km
- Afstand tot cultuurstad 's-Hertogenbosch 40 km
- Afstand tot hoofdstad Amsterdam (Van Gogh Museum) 125 km

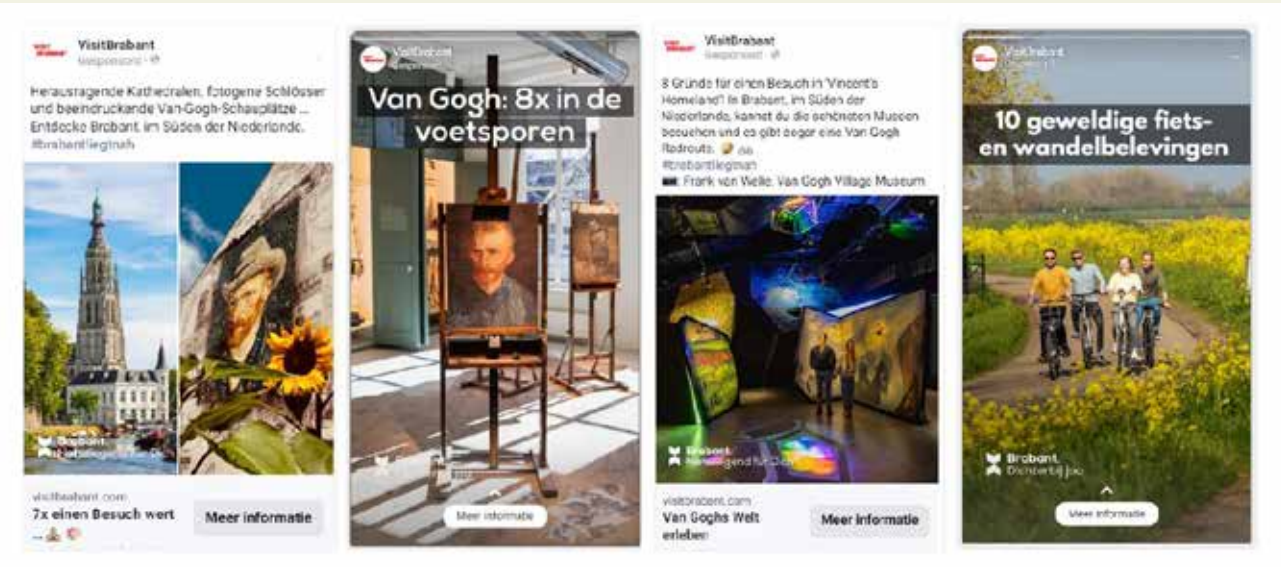
[vangoghbrabant.com](https://www.vangoghbrabant.com)

VAN GOGH BRABANT

Pers- en influencerstrategie: dit jaar is er voor het eerst na de coronapandemie volop ingezet op het bereik van de binnen- en buitenlandse media. Met name de opening van het Van Gogh Village Museum was aanleiding voor een nationaal en internationaal persbezoek. VisitBrabant heeft bovendien ingezet op influencermarketing.

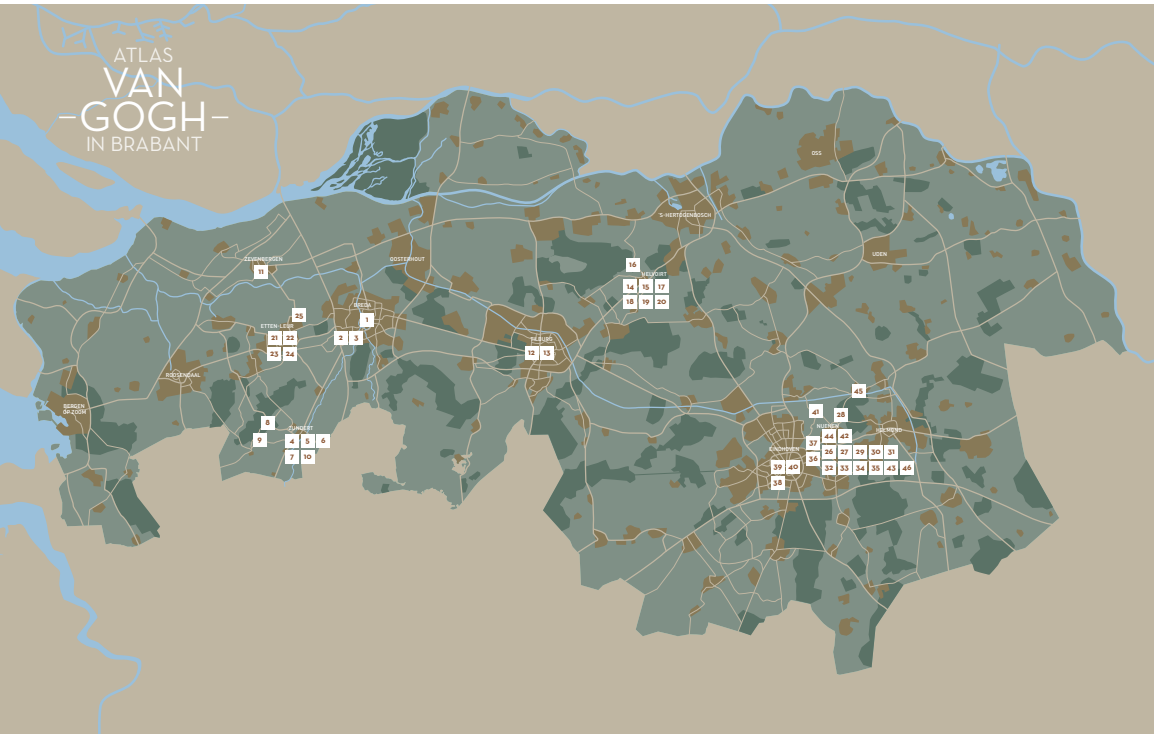

lifePR: Mit diesen 5 Neuheiten startet Brabant gut ins Neue Jahr (DE)
Bekijk publicatie [hier](#).

3.6 Landelijk Van Gogh

In 2022 zijn Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen, Drenthe Marketing, VisitBrabant en Van Gogh Sites Foundation een samenwerking gestart onder de naam Landelijk Van Gogh. Doel van deze samenwerking was om, parallel aan de viering van het Drentse Van Goghjaar, meer aandacht te genereren voor het andere Van Goghverhaal in Nederland. Achterliggende strategie van deze aanpak is om bij te dragen aan de spreiding van bezoekers over Nederland door het culturele aanbod buiten de Randstad meer in de spotlight te plaatsen. Voor Van Goghbestemming Brabant betekende deze samenwerking dat er met name in het voorjaar veel extra zichtbaarheid was in publicaties van de marketingpartners. Er is zelfs een special in National Geographic gerealiseerd met prachtige beelden en achtergrondverhalen bij het Van Goghaanbod in Brabant. Dankzij de steun van VisitBrabant, VisitBrabant Routebureau en Van Gogh Nationaal Park is deze bijzondere productie mogelijk gemaakt. De partners in Landelijk Van Gogh hebben de ambitie uitgesproken om tot en met 2028, het jaar waarin Van Gogh 175 jaar geleden is geboren, samen te werken aan een collectieve (inter)nationale campagne.

3.7 Atlas Van Gogh in Brabant

Gedurende 2022 hebben Helewise Berger (Conservator 19e eeuwse kunst Het Noordbrabants Museum) en Ron Dirven (Conservator Van Gogh Brabant) onderzoek uitgevoerd naar de Van Gogh Monumenten in Brabant om nieuwe inzichten te verwerven voor de inventarisatie van Van Gogh Monumenten. Het eindresultaat is in samenwerking met uitgever WBooks gepresenteerd in de vorm van de Atlas Van Gogh in Brabant.

Op 30 maart is deze Atlas gepresenteerd in het Vincent van GoghHuis in Zundert waarbij vertegenwoordigers van de familie Van Gogh, gedeputeerde Stijn Smulders en de directies van Van Gogh Museum en Het Noordbrabants Museum het eindresultaat in ontvangst namen.

Het in 2022 afgeronde onderzoek leverde een uitbreiding op van het aantal Van Gogh Monumenten naar 46.

3.8 Internationale samenwerking

Marketingacties

Sinds 2021 werkt de Van Gogh Sites Foundation samen met organisaties uit Hongkong en Shanghai om het Brabantse Van Goghergoed via joint promotions en web 3.0 projecten breder bekend te maken. Dankzij deze samenwerkingen zijn extra inkomsten verkregen middels de uitgifte van certificaten van aandelen van de NV, gekoppeld aan diverse projecten en producten. Zo zijn er via de marketingorganisatie Di Gau uit Hong Kong verschillende producten op de markt gebracht waarbij richting consument is gecommuniceerd dat men bij aankoop het Van Goghergoed in Brabant steunt.

Van Gogh Digital Collections

Met Appreciator.io uit Shanghai en Tomas Concept + Creation uit Drunen is er in 2022 een samenwerking opgestart om NFT's te ontwikkelen. NFT staat voor Non Fungible Token. Een NFT is een certificaat waarmee de koper eigenaar wordt van een uniek digitaal object en, in dit geval, tevens het Van Goghergoed ondersteunt. Nog voor de lancering in maart 2023 werd duidelijk dat de markt voor NFT's net zo snel daalde als dat deze opkwam. Dat was aanleiding voor de samenwerkende partijen om om een 3D-geprinte versie gecombineerd met het digitale object op de markt te brengen. Dankzij de investeringen van Appreciator.io heeft de Van Gogh Sites Foundation zonder financieel risico kunnen participeren en is er ervaring opgedaan met de toepassing van deze web 3.0 technologie. Ook al is de financiële opbrengst voor de Foundation minder dan we hadden gehoopt, uiteindelijk is de publiciteit rondom deze vernieuwende aanpak meer dan de moeite waard geweest.

Van Gogh Europe

Voor de samenwerkende partijen in Van Gogh Europe is er in 2023 na lange tijd weer sprake geweest van fysieke ontmoeting voor kennisuitwisseling en actieve samenwerking. Onder leiding van Van Gogh Europe heeft er in mei een studiedag plaatsgevonden over mentale gezondheid en kunst in het Institut Neerlandais in Parijs. In het najaar vond het Van Gogh Europe Symposium plaats in Drenthe. De aanpak van Van Gogh in Brabant werd hier als case gepresenteerd. Met de lancering van de Route Van Gogh Europe App is er ook een start gemaakt met het promoten van alle Europese Van Goghlocaties via de mobiele telefoon.

NFT's worden vaak gebruikt voor digitale kunst. De digitale code van het object wordt opgeslagen in een blockchain en de NFT wordt verhandeld. De NFT's zijn een initiatief van Appreciator.io, Van Gogh Brabant en Tomas Concept + Creation. Het bijzondere van deze NFT is dat het boomblad gedigitaliseerd is en vervolgens in een limited edition als 3D-geprinte versie verkocht wordt. Van het hele maakproces wordt per locatie een kleine documentaire gemaakt.

3.9 EU-projecten

Onder leiding van BUAS (Breda University of Applied Sciences) is er een poging ondernomen om een tweede keer goedkeuring te krijgen voor een Interreg-project over het spreiden van bezoekers en het in beeld brengen van bezoekgedrag. Helaas heeft dit niet geleid tot een positieve beoordeling door het Interreg-comité.

In overleg met de Gemeente Nuenen is er wel gebruikgemaakt van een Impulssubsidie van NBTC om beleidsinformatie te verzamelen over bezoekgedrag in het centrum van de gemeente. Daarmee kan zowel het effect van de uitbreiding van het museum als het bezoek aan de dorpskern gemonitord worden. Eind 2023 is er een keuze gemaakt voor de definitieve aanpak en uitvoering van de monitoring in 2024.

4. Van Goghlocaties

4.1 Vincent Van GoghHuis Zundert

De tentoonstelling met aanwinsten 'Van Gogh als inspiratie' liep tot begin maart. Bijzondere aanwinst was de bronzen sculptuur van Rainer Fetting 'Rückkehr der Giganten (Van Gogh und Gauguin)' die een permanente plek heeft gekregen in de Van Gogh Tuin.

Van 26 maart t/m 27 augustus presenteerde het Van GoghHuis de tentoonstelling 'Johan Tahon - Van Gogh prediker', een samenwerking met de Vlaamse Ardennen waar Vincent in 1879 passeerde. Tahon vervaardigde voor deze gelegenheid een monumentaal beeld van Van Gogh, dat in 2024 een plaats krijgt in Zundert.

Op 30 maart 2023 werd de Atlas Van Gogh in Brabant gepresenteerd in Zundert, met daarin een beschrijving van alle Van Gogh monumenten in Noord-Brabant. Op die dag werd door Janne Heling namens de Van Goghfamilie een amandelboom geplant in de Van Gogh Tuin. In de tuin vond ook een project plaats van Noortje de Brouwer, die hier 146 verschillende aardappelsoorten opkweekte. Op het terras werd een 7 meter hoog schilderij van zonnebloemen geëxposeerd van Thijs Segers.

Vanaf 16 september t/m 31 december 2023 exposeerde kunstenaar Saskia Olde Wolbers een videowerk over het Van GoghHuis in Londen.

Bijzondere projecten waren De Nieuwe Vincent, voor talentvolle jongeren, en Tijd van je Leven, voor ouderen.

Het aantal betalende bezoekers bedroeg 7535, een stijging van circa 500 ten opzichte van het jaar daarvoor.

Voor 2024 en verder zijn samenwerkingen opgestart met Auvers-sur-Oise over Vincents Boomwortels, voorbereidingen op het Jaar van de Zonnebloem en uitwisselingen met Japan en Antwerpen.

Floortje Goenee, marketingstrategie Van Gogh Brabant

Door de passie van collega's, mensen die ik ontmoet en alle diverse marketingcommunicatie-activiteiten die we jaarlijks organiseren, voel ik me enorm thuis bij Van Gogh Brabant. Elke ontmoeting en de gedeelde toewijding aan het behouden van Van Goghs erfgoed en het promoten van onze locaties geeft me nieuwe energie.

4.2 Van Gogh Kerk Etten-Leur

Voor de stichting Vincent Van Gogh Etten-Leur was 2023 een jaar van terug van weggeweest, een jaar van veel inhalen en hard werken.

Na jaren van lockdown mocht nu een heel jaar alles uit de kast gehaald worden om onszelf weer op de kaart te zetten. Een nieuwe inrichting van de vaste tentoonstelling wordt op de achtergrond in schets neergezet en nu de eerste afbeeldingen zijn goedgekeurd, kunnen de ontwikkelaars doorgaan met ontwerpen.

Daarnaast is 2023 ook het jaar waarin de Gemeente Etten-Leur tot overeenstemming komt met de Van Gogh Sites NV voor de aankoop van de kerk. Het erfgoed van Van Gogh zal bewaard blijven, eindelijk. Volgens plan wordt zal in 2024 de werkelijke aankoop worden aangegaan. Vervolgens zal de herinrichting van de kerk met een nieuwe experience gerealiseerd worden. Zoals reeds gememoreerd, vinden de gesprekken hierover met de ontwerpende firma al plaats. Ook worden op basis hiervan de bouwkundige aanpassingen besproken.

2023 is ook het jaar dat we de kans krijgen om exposities op te pakken die al langer gepland stonden. Van 11 januari tot en met 12 februari vond zo de wisseltentoonstelling "Vincent's Letterheads" door professioneel beeldmaker Huub Smits plaats.

De plannen om professioneel te gaan samenwerken met Museum Kunst van het Leven nemen serieuze vormen aan en de tijd is daar om te ontdekken of de vrijwilligers van beide organisaties er ook klaar voor zijn. Er wordt een 2e gezamenlijke avond georganiseerd in de Van Gogh Kerk op 12 januari 2023 met een mooie rondleiding in de kerk. We werken prettig samen, maar besluiten verdere professionalisering voor komend jaar te laten rusten.

Omroep Brabant wist ons ook te vinden voor de uitzending "Dat verdient een worstenbroodje" waarbij de vrijwilligers in het zonnetje werden gezet.

Door de erkenning van het Trouwkerkje in Etten-Leur Noord als 40e Van Gogh Monument komt er voorlopig een einde aan het verhaal dat Vincent van Gogh alleen aan Etten verbonden is en lijkt aangetoond dat Vincent van Gogh toebehoort aan zowel Etten als Leur.

2023 begonnen we met een kleine groep ervaren stadsgidsen. Begin 2023 heeft een tweetal daarvan een cursus ontwikkeld. De oproep voor nieuwe vrijwilligers in de krant en op de social mediakanalen werd zeer goed ontvangen: maar liefst 30 leerling stadsgidsen zijn gestart met de cursus. De eerste cursusdag vond plaats op 3 maart 2023 als start van een traject van zes groepssessies met aandacht voor Vincent van Gogh, historisch Etten en historisch Leur. Op 31 mei hebben we met trots kunnen proosten op een uitgebreide groep van 15 Stadsgidsen, met ieder een eigen gekozen specialisatie. Het aantal stadswandelingen is fors toegenomen en we gaan dit verder uitbouwen.

Nu ons vrijwilligersbestand fors is toegenomen, hebben we besloten om te gaan werken met een beter georganiseerde governancestructuur. Daarbij gaan werkgroepen zelf organiserend te werk. We zijn ook gestart met het sturen van nieuwsbrieven: in 2023 hebben we in november en december informatie gedeeld.

Op 30 maart, de geboortedag van Van Gogh, hadden we de eer de eerste bezoekers uit China te mogen ontvangen, rondgeleid door Trix Vellekate. Uiteraard werken we eraan om nog veel meer gasten te mogen ontvangen en Vincents verhaal met hen te delen.

Op 29 april heeft wethouder Verwijmeren de tentoonstelling "My journey as a sculpture" geopend van Jacqueline Baselier. Met werk voornamelijk gebaseerd op 3D-beeld en -printing.

In het voorjaar is op 6 mei het toeristisch seizoen geopend door "Van Gogh in levende lijve". Een prachtige zomerdag waarop, in samenwerking met de hogeschool, studenten en modellen een dag lang in de buitenlucht optraden als levende body painted schilderijen. Vele bezoekers kwamen op dit evenement af.

In de tweede helft van het jaar konden bezoekers genieten van de fototentoonstellingen Fodipress en Focus NatuurEL over het landschap waar Vincent ongetwijfeld ook heeft gelopen. Een van onze vrijwilligers leverde hiervoor eigen werk aan.

Kortom, het jaar 2023 bestond uit vele overleggen met gemeente, collegae, musea, nieuwe vrijwilligers, bestuursvergaderingen, overleg met Tinker voor de nieuwe inrichting en een stevigere samenwerking met de Van Gogh Sites NV.

We maken ons klaar voor een nieuw jaar vol uitdagingen en een nieuw van Goghjasje. 2024 wordt het Jaar van de zonnebloem. Het is dan 100 jaar geleden dat in de National Gallery in Londen het schilderij met de (15) zonnebloemen is getoond.

De Van Gogh Kerk ontving in 2023 750 betalende bezoekers, 900 bezoekers naar aanleiding van de Focus Expo en 87 basisschoolleerlingen. De shop ontving 3790 klanten en draaide een omzet van €17203.

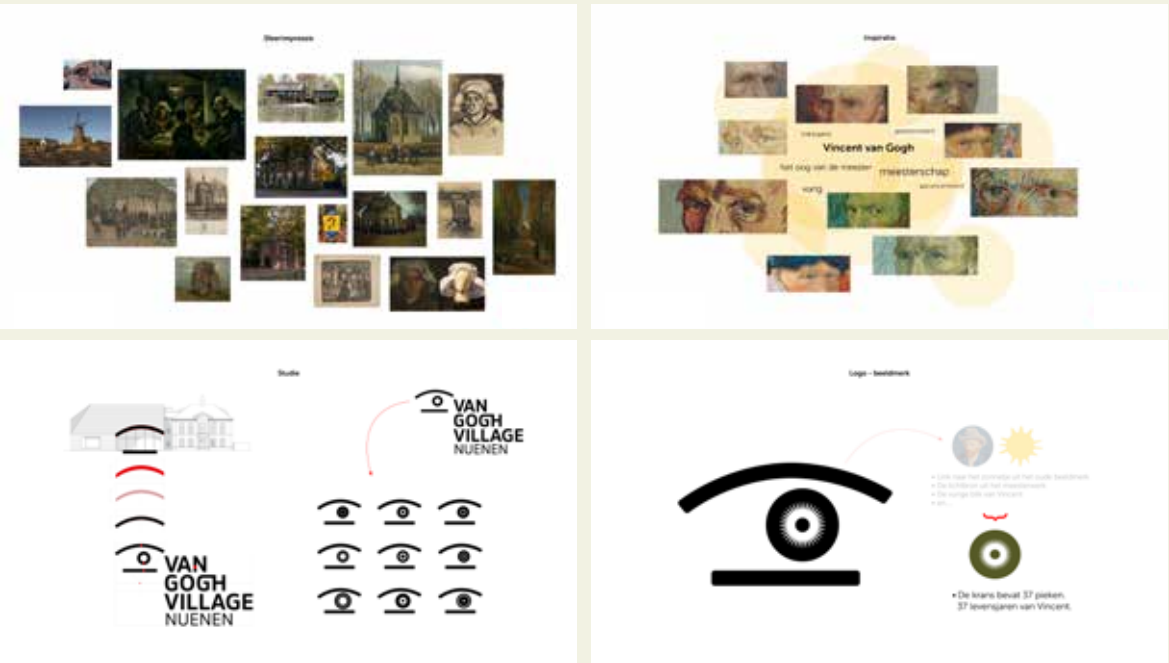

Van Gogh standbeeld,
Etten-Leur

4.3 Van Gogh Village Nuenen

Het jaar 2023 gaat de boeken in als een wel heel bijzonder jaar voor het Van Gogh Village Museum. De meest markante momenten:

- 1 januari: museum nog volop in aanbouw
- 31 maart: sleuteloverdracht
- 12 april: kennismaking met nieuwe museum door alle vrijwilligers en hun partners op 12 april
- 15 april: open dag voor de buurt
- 16 mei: officiële opening door Hare Majesteit Koningin Máxima
- 31 december: jaarresultaat 34.269 bezoekers

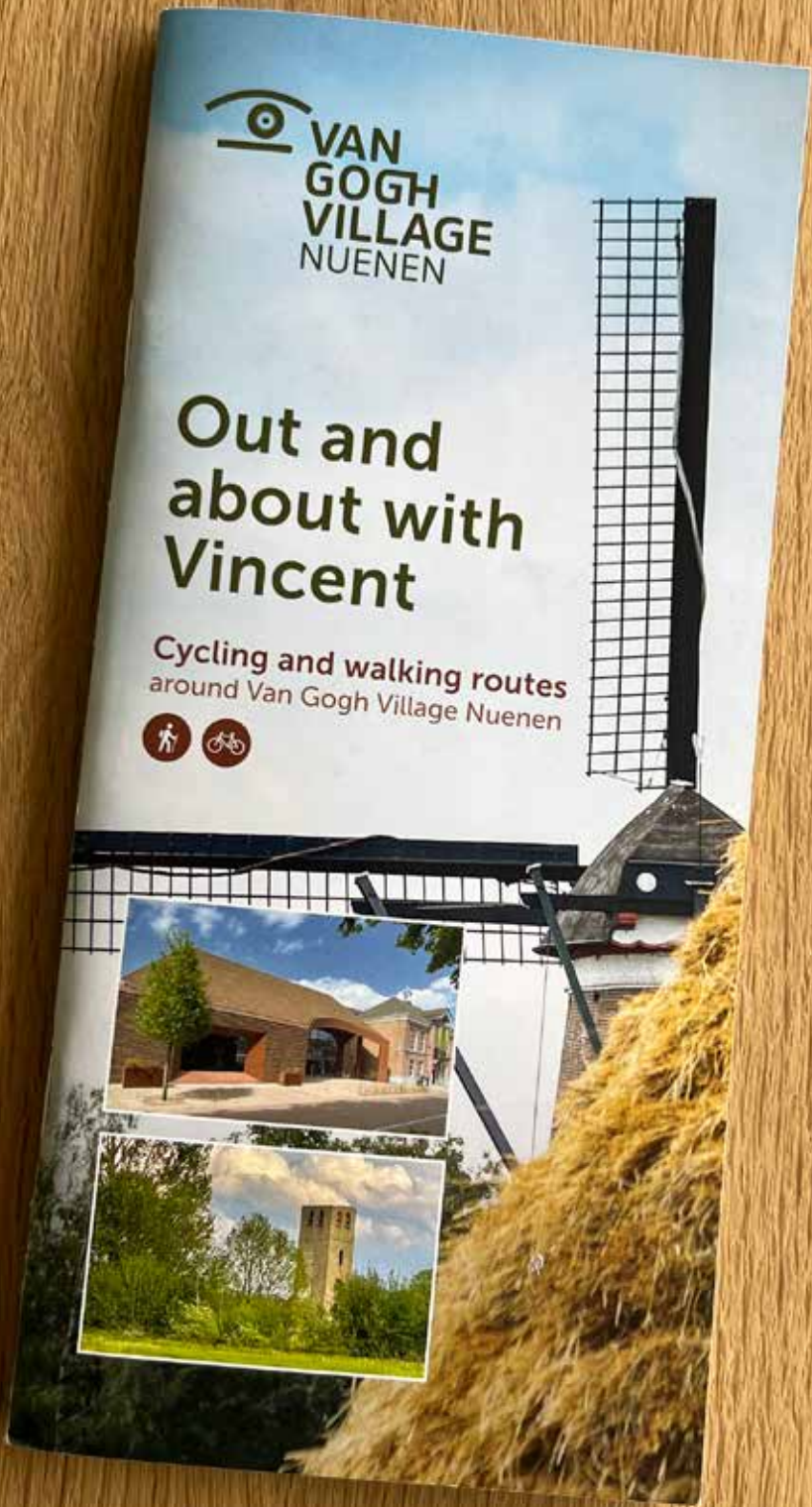

De ontwikkeling van het logo voor het nieuwe museum.

Dorine Saes, marketing Van Gogh Village Museum Nuenen

Een nieuw museum betekende een andere naam en huisstijl en ook de content op de website over de tentoonstellingen werd helemaal opnieuw opgezet. Het was een heel erg druk jaar, maar eentje om nooit meer te vergeten.

Tentoonstellingen

Het museum is uitgebreid van 680 naar 1600 m2 vloeroppervlak. Dit biedt veel meer ruimte om de verschillende tentoonstellingen beter tot hun recht te laten komen. We maken onderscheid in:

- Vaste tentoonstelling
- De aardappeleters
- Vincents Lichtlab
- Wisseltentoonstelling 'Vincent was Here'.

In de vaste tentoonstelling op de begane grond en de 1e etage ziet de bezoeker achtereenvolgens de film Becoming Vincent, het Nuenen uit de tijd van Vincent, zijn liefde voor landschappen, sprekende portretten van personen die veel voor hem hebben betekend (o.a. zijn moeder), een atelierachtige omgeving met portretten van zijn modellen, mutsen uit die tijd, een weefgetouw en een monumentale kastenwand (uit het oude gemeentehuis) met herinneringen aan voor Vincent belangrijke personen. De bezoeker ziet, hoort en voelt bovendien hoe Vincent op een uiterst gedreven wijze enkele van zijn schetsen maakt. Een eigen galerij voor de schilderijencollectie van zijn Eindhovense leerlingen en vrienden maakt het geheel compleet. Waar mogelijk is materiaal van de voormalige tentoonstelling hergebruikt.

De gehele 2e etage staat in het teken van het meesterwerk De aardappeleters. De film 'Donker dat toch licht is' is aangevuld met de ontstaansgeschiedenis van het schilderij en een replica van het interieur van de hut van De aardappeleters waar bezoekers gretig selfies maken, zo is inmiddels gebleken.

Vanuit de samenwerking met ASML is Vincents Lichtlab ontstaan. Op een verrassende manier ontdekt de jeugd in een vijftal opstellingen wat licht is en hoe kleur werkt. Net als Vincent van Gogh in zijn tijd. Een unieke ervaring, ook voor de volwassen bezoekers.

Tenslotte is er de ruimte voor wisseltentoonstellingen. Vanaf de opening heeft Karin Borghouts de tentoonstelling 'Vincent was Here' verzorgd: foto's van de reis die zij maakte in de voetsporen van Vincent.

Mand met aardappelen, Karin Borghouts.

Vrijwilligers

Vanaf oktober 2022 is er campagne gevoerd om nieuwe vrijwilligers te werven. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal vrijwilligers van 160 naar bijna 200. Een welkome uitbreiding nu het aantal museumbezoekers zo stijgt.

Bezoekers

Het hoge aantal bezoekers, 34.269 vanaf de opening in mei, heeft ieders verwachting overtroffen. De zomer trok al meer bezoekers, maar de tot nu toe gebruikelijke daling vanaf september tot einde jaar bleef uit. De reclamecampagne voor Vincents Lichtlab, in samenwerking met ASML (gericht op leerlingen en hun ouders in de herfst- en Kerstvakantie) heeft daar nog extra aan bijgedragen.

Uit waarderingsonderzoek onder bezoekers en reviews op TripAdvisor en Google Reviews blijkt dat men vanaf de opening een algemene beoordeling geeft van 9+. Favoriete onderdelen zijn het leven van Vincent, de interactieve elementen zoals de hut van De aardappeleters en er is ook veel waardering voor de duidelijke opzet van het museum.

Opening door Koningin Máxima

Absoluut hoogtepunt van 2023 is de officiële opening van Van Gogh Village Museum door Hare Majesteit Koningin Máxima op dinsdag 16 mei.

In aanwezigheid van 600 genodigden was er een plenair programma met aan het woord vertegenwoordigers van de Stichting Van Gogh Village Nuenen, Van Gogh Sites Foundation, Van Gogh Museum Amsterdam en ASML. Zij gingen in op hun eigen relatie met Van Gogh en het verband met Vincents verblijf in Nuenen van 1883-1885.

De officiële opening verrichte Koningin Máxima met voorzitter Jan Kees Lemkes van de Stichting Van Gogh Village Nuenen. Daarna gaf directeur Simone van der Heiden de Koningin een rondleiding door het museum. Op diverse locaties sprak de Koningin met vrijwilligers en externe relaties, die een grote bijdrage hebben geleverd aan de realisatie van het museum. Er was daarom geen mooiere afronding denkbaar dan de foto van Koningin Máxima met de 150 aanwezige vrijwilligers.

Collse watermolen, 1884, Het Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch en de watermolen in Eindhoven

5 Van Gogh Sites NV

In lijn met de doelstellingen van de Van Gogh Sites Foundation, verwerft de Van Gogh Sites NV Brabantse Van Gogh Monumenten en draagt daarmee bij aan de zorg voor een gezonde exploitatie. De Van Gogh Sites NV heeft als doel het verkrijgen, beheren, exploiteren, ontwikkelen en verhuren van deze bijzondere Van Goghlocaties om dit erfgoed aan toekomstige generaties door te kunnen geven. In 2018 is de NV opgericht en zijn de voorbereidende gesprekken gestart over de aankoop van de eerste drie panden: Van Gogh Village Museum in Nuenen en het ernaast gelegen bouwperceel, de Van Gogh Kerk in Etten-Leur en het Vincent Van GoghHuis in Zundert.

Uitgifte certificaten

Via de uitgifte van certificaten van aandelen in de NV worden particulieren en bedrijven opgeroepen bij te dragen aan het vormen van het benodigde kapitaal. Bedrijven en particulieren kunnen daarmee een stukje eigendom verwerven van de belangrijkste locaties uit het leven van Vincent van Gogh in Brabant. Diverse particulieren, instellingen en bedrijven kochten al vastgoedcertificaten bij de NV en schonken tegelijkertijd een bedrag van €1.000 per gekocht certificaat aan de Van Gogh Sites Foundation. Mede met deze middelen worden de Van Gogh Monumenten aangekocht, verbouwd en ingericht. De Van Gogh Sites Foundation is een culturele ANBI-stichting. De Foundation is aangemerkt als een 'goed doel' in het kader van de Belastingwet en de Geefwet en daarmee zijn deze schenkingen fiscaal aftrekbaar. Bovendien betaalt de Foundation als ANBI-stichting geen belasting over de schenkingen die daardoor voor 100% ten goede komen aan de beschreven doelstellingen. In 2023 zijn diverse certificaten verkocht voor de verbouwing en uitbreiding van het Van Gogh Village Museum in Nuenen.

Uitbreiding en opening van Gogh Village Museum Nuenen

In nauwe samenwerking met de lokale stichting in Nuenen, zijn in 2019 grote stappen voorwaarts gezet voor dit eerste project van de Van Gogh Sites NV. Met een lening van de gemeente Nuenen is de naastliggende grond aangekocht. Op deze kavel is in maart 2022 gestart met de uitbreiding van het museum. Tevens is met een provinciale bijdrage het monumentale pand verworven waarin het museum reeds gehuisvest was. Vooruitlopend is in de loop van 2021 een bouwteam gevormd met de architect, aannemer en alle betrokken adviseurs/onderaannemers. Eind 2022 is tevens bekendgemaakt dat het nieuwe museum ook een nieuwe naam zou krijgen, geen Vincentre meer Van Gogh Village Museum. Op 31 maart 2023 is het gehele pand, inclusief de interieurbouwkundige werkzaamheden, ontvangstruimte, winkel en horeca, opgeleverd. Vanaf 20 april is het nieuwe museum opengestaan voor proefbezoeken, waarna op 16 mei de officiële, feestelijke opening plaatsvond door H.M. Koningin Maxima, in het bijzijn van alle betrokken partijen en vrijwilligers. Het project is dankzij de grote inzet van alle betrokken partijen volledig volgens planning verlopen.

Ontwerp en architectuur

Voor de inrichting van het Van Gogh Village Museum zijn bekende partijen uit de museumwereld aangetrokken. Tinker Imagineers ontwierp de tentoonstellingen en Bruns uit Bergeijk produceerde de expositiematerialen. De nieuwbouw van het museum is ontworpen door diederendirrix uit Eindhoven. Dit gerenommeerde architectenbureau heeft een hedendaagse langskap-boerderij ontworpen als verwijzing naar een boerderij die hier in de tijd van Vincent heeft gestaan. Samen met de aannemer Banbouw en alle betrokken adviseurs en onderaannemers is een uniek gebouw gerealiseerd met grote raampartijen aan de voorkant die verwijzen naar schilderijlijsten en een gevel volledig bekleed met keramische tegelpannen. In het interieur is regionaal populierenhout verwerkt. Designbureau Van Eijk & Van der Lubbe heeft de centrale ontvangstruimte ontworpen.

Becoming Vincent: van oorsprong tot meesterschap

De vernieuwde vaste tentoonstelling in het Van Gogh Village Museum vertelt het verhaal van de ontwikkeling van Vincent van Gogh in Nuenen, van zijn studies en schetsen tot zijn meesterwerk De aardappeleters. Van Gogh Village Nuenen werkt nauw samen met de andere Van Goghlocaties in Noord-Brabant die ook vernieuwd worden. In Zundert ligt de focus op Vincents oorsprong en inspiratie en in Etten-Leur staat de passie van de schilder centraal. De drie locaties samen vertellen zo het unieke wordingsverhaal van Vincent van Gogh in Brabant onder de noemer Becoming Vincent. Naast de vaste tentoonstelling worden in Van Gogh Village Museum ook wisseltentoonstellingen georganiseerd.

Vincents Lichtlab

Nieuw in het museum is Vincents Lichtlab, gerealiseerd in samenwerking met ASML en Van Gogh Brabant. Het Lichtlab richt zich met een combinatie van technologie, kunst en creativiteit op jongere generaties. Ze maken kennis met de eigenzinnige, onderzoekende houding van de schilder en zijn doorzettingsvermogen en kunnen in het Lichtlab zelf de effecten van kleur en licht ontdekken.

Partners en financiers – fondsen

Het nieuwe museum is gerealiseerd dankzij de financiële en inhoudelijke bijdragen van vele regionale partijen en bedrijven. Dankzij de inzet en bijdragen van de Provincie Noord-Brabant, Gemeente Nuenen en bijdragen van Brabant-C, Mondriaan Fonds, ASML, Brainport Regiodeal en BPD Cultuurfonds, de certificaathouders van Van Gogh Sites N.V. en de Vrienden van Van Gogh en Nuenen, heeft de regio Eindhoven, Brabant en Nederland er een culturele attractie van internationale allure bij. Wij danken alle betrokken partijen voor hun steun en vertrouwen en danken ook al betrokken vrijwilligers (circa 200), die het gehele proces mede ondersteund hebben en nu dagelijks weer zorgen voor de ontvangst van alle gasten.

Justine de Jong, communicatiestrategie Van Gogh Brabant

Ik begon in 2014 met de marketing en communicatie voor Van Gogh Brabant. De periode daarvoor had ik in Spanje al ontdekt hoe enorm geliefd Vincent van Gogh is, een waar idool in het buitenland. Ik ben opgegroeid in Helvoirt waar, net zoals elders in de provincie, toen nog erg nuchter naar de beroemde inwoner werd gekeken. Daar is de afgelopen 10 jaar verandering in gekomen. Er is nu ook in Brabant veel meer waardering voor de schilder, zijn eigenzinnige benadering van kunst en zijn liefde voor de natuur, het Brabantse landschap en de werkende mens.

Verwerving Van Gogh Kerk Etten-Leur

Noord-Brabant kent maar liefst 46 Van Gogh Monumenten. Dit zijn locaties die vanwege hun waarde voor het leven en werk van Vincent van Gogh tot buitengewoon waardevol erfgoed worden gerekend. Etten-Leur telt vijf Van Gogh Monumenten, waarvan de kerk en de kosterswoning het belangrijkste zijn. De monumentale Van Gogh Kerk en het kostershuisje zijn gelegen op een markante plek aan de Markt in Etten-Leur. Dit is de kerk waar de vader van Vincent van Gogh zeven jaar lang dominee was en waar Vincent regelmatig te vinden was. In Etten liet Vincent van Gogh zich in 1881 voor het eerst registreren als kunstschilder. Negen maanden lang woonde en werkte hij in de pastorie die achter de Nederlands Hervormde Kerk (nu Van Gogh Kerk) stond. Hier had hij ook zijn eerste echte tekenatelier.

Het kostershuisje en de Van Gogh Kerk zijn samen als een multifunctioneel gebouw al in gebruik als Van Gogh bezoekerscentrum door de Stichting Vincent Van Gogh Etten-Leur. Beiden zijn eigendom van de gemeente Etten-Leur. In 2020 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd en is verder onderhandeld over de voorwaarden voor een mogelijke aankoop van deze monumenten door de Van Gogh Sites NV. Uiteindelijk is de verkoop door de gemeente in 2022 on hold gezet. Om de gezamenlijke, provinciale ambities te realiseren, is het plan ontwikkeld voor de uitbreiding van de Van Gogh Kerk met eventueel een aanbouw en een nieuwe inrichting op basis van het bidbook Becoming Vincent. Mede door bemiddeling van de Provincie zijn er in 2023 nieuwe afspraken gemaakt over de verkoop van de Van Gogh Kerk aan de Van Gogh Sites NV. Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag worden de laatste details uitgewerkt in een koopovereenkomst. De overdracht staat gepland in de loop van 2024.

Vincent van GoghHuis

Op 30 maart 1853 werd Vincent van Gogh geboren in Zundert. In Zundert zijn 6 locaties aangemerkt als Van Gogh Monument. Op de plaats van het Vincent van GoghHuis stond destijds de oude pastorie van de Nederlands Hervormde Gemeente. Hier woonde Vincent tot zijn zestiende jaar. Zijn geboortehuis werd in 1903 gesloopt om plaats te maken voor een nieuwe pastorie. Een plaquette van Niel Steenbergen, in de gevel van dit pand, getuigt nog van de honderdste geboortedag van deze beroemde Zundertenaar. Op deze plaats is het Vincent van GoghHuis gerealiseerd, ontstaan door de samenvoeging van twee beeldbepalende gebouwen: De 'nieuwe' pastorie en een karaktervolle patriciërswoning.

Om de gezamenlijke provinciale ambities te realiseren is het de intentie om het Vincent van GoghHuis uit te breiden en een nieuwe inrichting te realiseren op basis van het bidbook Becoming Vincent, zoals ook in Nuenen en Etten-Leur. In 2023 hebben diverse gesprekken en onderzoeken plaatsgevonden om te bekijken op welke wijze de uitbreiding van het Vincent van GoghHuis in Zundert gerealiseerd kan worden: hoe een optimale bezoekersflow gerealiseerd kan worden en op welke wijze een en ander gefinancierd kan worden. De gesprekken hierover worden in 2024 vervolgd, in samenspraak met het Ontwikkelbedrijf van de Provincie Noord-Brabant.

Windmolen de Roosdonck,
Van Gogh Monument in Nuenen

Vincent van Gogh (1853 - 1890),
Parijs, september-oktober 1887
Van Gogh Museum, Amsterdam
(Vincent van Gogh Stichting)

6 Governance

De Van Gogh Sites Foundation hanteert en onderschrijft de principes van de Governance Code Cultuur. Die Code is bedoeld om bewustwording en kritische reflectie door het bestuur te stimuleren. Door de Code te hanteren laat de stichting zien dat zij de gangbare standaarden voor goed bestuur volgt. De Code biedt handvatten voor het handelen in uiteenlopende, vaak complexe situaties zoals bijvoorbeeld belangenverstrengeling. Het bestuur zorgt ervoor dat er geen strijdigheid ontstaat tussen persoonlijke belangen van bestuursleden en de belangen van de stichting. Ook wordt elke schijn van belangenverstrengeling tussen de stichting en bestuursleden vermeden. Een bestuurslid neemt geen deel aan de discussie en besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij hij of zij een (potentieel) tegenstrijdig belang heeft. In 2023 is geen sprake geweest van belangenverstrengeling of een tegenstrijdig belang. Een overzicht van nevenfuncties van de bestuursleden staat in de bijlage.

De raad van toezicht van de Foundation heeft een wisseling gekend in 2023: de voorzitter is gewisseld en er zijn twee nieuwe toezichthouders aangetreden en twee toezichthouders afgetreden. In 2023 hebben er vijf vergaderingen plaatsgevonden waarin zowel de operationele als financiële voortgang zijn besproken. Naast de raad van toezicht is er een adviesraad, samengesteld uit vertegenwoordigers van de lokale besturen van de Van Gogh Kerk, het Vincent Van GoghHuis en Van Gogh Village Museum. In dit eerste jaar is gezocht naar de optimale taakverdeling en werkwijze tussen bestuur, raad van toezicht en de adviesraad. Deze laatste heeft adviezen geformuleerd voor directie/bestuur, ter bespreking begin 2024.

De Van Gogh Sites NV kent een eigen governance en structuur. Om ervoor te zorgen dat de Foundation en de NV in elkaars belangen kunnen blijven opereren is de voorzitter van de Foundation lid van de raad van commissarissen van de NV.

*Pierre Vandamme, marketingmedewerker Van Gogh Brabant
en vrijwilliger Van Gogh Kerk Etten-Leur*

Mag ik citeren uit een brief (391, sept. 1883, Vincent aan Theo)?
Een van de vele citaten waar ik mij helemaal in kan vinden.

"Ik die graag het initiatief om te handelen op me neem
wegens er een bewijs van opregtheid, een daadzaak
bewijzende dat men niet met woorden doch met daden
te werk gaat."

Organogram Van Gogh Sites Foundation

**VOORZITTER
RAAD VAN TOEZICHT**

- Bert van der Els t/m 28 juni 2023**
Commissariaten/nevenfuncties:
- Voorzitter Brabant C
 - Voorzitter raad van commissarissen Van Gogh Sites N.V.
 - Voorzitter raad van commissarissen Airport Eindhoven N.V.
 - Voorzitter raad van toezicht De Kazerne Eindhoven
 - Voorzitter raad van toezicht De Verkadefabriek
 - Adviseur raad van commissarissen Schiphol
 - Lid raad van commissarissen ZND Valkenswaard.
 - Voorzitter Gazet Holding in Zurich
 - Bestuurslid Universiteitsfonds TU Eindhoven.
 - Lid raad van commissarissen Buva Barendrecht.
- Edzo Doeve vanaf 28 juni 2023**
- CEO en bestuursvoorzitter DELA
 - Voorzitter bestuur Nationaal Uitvaartmuseum Tot Zover
 - Voorzitter raad van toezicht Eindhoven 365
 - Voorzitter Stichting Promotors Van Abbemuseum
 - Voorzitter vereniging Impact 040
 - Bestuurslid stichting DELA fonds
 - Lid Raad van Advies Brabantse Dag
 - Lid Raad van Advies ORMIT
- David Lauwen t/m 28 juni 2023**
Commissariaten/nevenfuncties:
- CFO Boswellia Groep
 - Directeur Het Creatief Kapitaal
 - Vice voorzitter raad van toezicht Omroepvereniging BNNVARA (tm april 23)
 - Lid raad van toezicht Omroep ZWART
 - lid raad van toezicht Brabant C
 - lid raad van commissarissen Rabobank 's-Hertogenbosch e.o.
 - Voorzitter Music Hub
 - Lid investeringscommissie LIOF
 - Lid raad van advies ConcertLab
- Annemarie Moons**
- Voorzitter college van bestuur Yuverta
 - Lid raad van commissarissen Eindhoven Airport
 - Voorzitter Kennisplatform veehouderij en humane gezondheid
- Simon van den Boomen**
- Eigenaar Investe BV
 - Eigenaar Adviesbureau Van den Boomen

**LEDEN
RAAD VAN TOEZICHT**

BESTUURDERS

- Frank van den Eijnden**
Nationaliteit: Nederlandse
- Functie: Directeur-voorzitter bestuur Stichting Van Gogh Sites Foundation
- Commissariaten/nevenfuncties:
- Senior programma manager VisitBrabant
 - Operationeel directeur Parkbureau Van Gogh Nationaal Park
 - Bestuurslid Stichting Hit & Grow
- Simone van der Heiden**
Nationaliteit: Nederlandse
- Functie: Directeur-bestuurder Stichting Van Gogh Sites Foundation
- Commissariaten/nevenfuncties:
- Directeur Van Gogh Village Museum
 - Directeur SvdH Consultancy
 - Directeur Van Gogh Sites NV
 - Bestuurslid Stichting Van Gogh Experience Nuenen
 - Bestuurslid Lions Nuenen

MARKETING

Justine de Jong (VisitBrabant)
Floortje Goenee (VisitBrabant)
Pierre Vandamme (Van Gogh Kerk Etten-Leur)
Dorine Saes (Van Gogh Village Museum)
Stephanie Bastiaanse (Vincent van GoghHuis Zundert)

CONSERVATOREN

Ron Dirven (conservator Van Gogh Brabant)
Helewise Berger (conservator 19e eeuwse kunst Het Noordbrabants Museum)

RAAD VAN ADVIES

Lex Besselink
Bert Schluter
Jan Kees Lemkes
Jeroen Veldkamp
Johan Brosens
Birgitte Birnie

Organogram Van Gogh Sites NV

RAAD VAN COMMISSARISSEN	Bert van der Els Maurice Horsten Edzo Doeve
DIRECTEUR	Simone van der Heiden
KWARTIERMAKER VASTGOED	Henri Smits
STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR VAN GOGH VASTGOED (STAK)	Bestuurder Jan van Hout

Herinnering aan Brabant. Vincent van Gogh (1853 - 1890), Saint-Rémy-de-Provence, maart-april 1890. Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

7 Jaarrekening Van Gogh Sites Foundation

7.1 Balans per 31 december 2023

Activa

		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
Vaste activa					
Financiële vaste activa					
Overige effecten	¹	5		5	
Overige vorderingen	²	68.750		68.750	
			68.755		68.755
Vlottende activa					
Vorderingen					
Vorderingen op handelsdebiteuren	³	53.043		12.100	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	⁴	6.138		31.166	
Overige rekening-courant	⁵	0		2.131	
Overige vorderingen en overlopende activa	⁶	47.998		101.495	
			107.179		146.892
Liquide middelen					
	⁷		206.726		294.477
			382.660		510.124

Passiva

		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
Eigen vermogen					
Bestemmingsreserves:					
Becoming Vincent		0		0	
Becoming Vincent Nuenen		0		0	
Becoming Vincent Etten-Leur		164.684		164.684	
Becoming Vincent Zundert		2.434		2.434	
Uitgave boek van Gogh Monumenten		0		0	
Algemene reserves		-7.270		0	
			159.848		167.118
Langlopende schulden					
Langlopende overige schulden			68.750		68.750
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	¹⁰	3.800		52.575	
Overige schulden en overlopende passiva	¹¹	150.262		221.681	
			154.062		274.256
			382.660		510.124

7.2 Staat van baten en lasten over 2023

		2023	Begroting '23	2022
		€		€
Baten			€	
Overige opbrengsten	12	2.157.054	1.495.000	612.292
Lasten				
Schenken - agiostortingen	13	1.450.837	950.000	465.561
Lasten uit hoofde van personeel	14	287.405	186.600	249.034
Verkoopkosten	15	295.586	287.400	211.507
Kantoorkosten	16	33.263	11.000	21.792
Algemene kosten	17	98.246	75.500	96.643
Totaal van som der kosten		2.165.337	1.510.500	1.044.537
Totaal van bedrijfsresultaat		-8.283	-15.500	-432.245
Financiële baten en lasten	18	1.013	0	-2.370
Totaal van bedrijfsresultaat		-7.270	-15.500	-434.615

<u>Bestemming saldo van baten en lasten</u>		2023	2022
			€
Bestemmingsreserve Becoming Vincent	0		-41.853
Bestemmingsreserve Becoming Vincent Nuenen	0		-48.482
Bestemmingsreserve Becoming Vincent Etten-Leur	0		-58.799
Bestemmingsreserve Becoming Vincent Zundert	0		-221.047
Bestemmingsreserve Uitgave boek van Gogh Monumenten	0		-20.000
Algemene reserves		-7.270	-44.434
		-7.270	-434.615

De verkorte weergave van de jaarrekening geeft de indruk dat er sprake is van een negatief beeld. Dit ontstaat door de transacties tussen de Van Gogh Sites Foundation en de Van Gogh Sites NV. Het exploitatieresultaat van de Foundation is echter positief en geeft de Raad van Toezicht het vertrouwen dat er een solide basis is voor een gezonde exploitatie in de komende jaren.

Colofon

Jaarverslag 2023 Van Gogh Sites Foundation

Dit jaarverslag is gepubliceerd door Van Gogh Sites Foundation. Daarbij is dankbaar gebruikgemaakt van beeldmateriaal van derden met zorgvuldige bronvermelding, waar beschikbaar. Van dit jaarverslag is een kleine oplage gedrukt. Het digitale bestand is gepubliceerd op de website van de Van Gogh Sites Foundation. Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Opmerkingen of vragen bij deze publicatie graag richten aan info@vangoghbrabant.com.

Vormgeving: Tomas Concept + Creation

Pastorietuin met
zicht op kerk, Nuenen

” En het Brabant dat men gedroomd heeft, daar komt de werkelijkheid hier soms al heel dichtbij.”

Vincent van Gogh, De brieven. Ed. Leo Jansen, Hans Luijten en Nienke Bakker. 6 delen. Amsterdam 2009 (Amsterdam University Press).

De Van Gogh Sites Foundation zet zich in voor het behoud en de ontwikkeling van het Van Goghergoed. De Foundation wil de maatschappelijke en economische betekenis van het erfgoed vergroten met tentoonstellingen, educatieve programma's in en rondom de Van Gogh Monumenten. Daarbij staan het levensverhaal van de schilder en de relevantie ervan voor huidige en toekomstige generaties centraal. De Van Gogh Sites Foundation is de organisatie achter de Van Goghlocaties, Van Gogh Sites NV, Van Gogh Quality Label en bestemmingslabel Van Gogh Brabant. Provincie Noord-Brabant, ASML en Brabant C zijn vaste partners van Van Gogh Sites Foundation. De stichting werkt bovendien nauw samen met Van Gogh Nationaal Park en met de Europese Van Goghmusea en -erfgoedlocaties, verenigd in Van Gogh Europe.